

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIO:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. » 2 »
Extranjer y
Ultramar. » 10 l' any.

Director: D. JOAN BRU SANCLEMENT

REDACCIO Y ADMINISTRACIO:
Carrer de las Cabras, 13, segon.
Bussó a la escala. Despatx: de 12 a 2.

PREUS DE CADA NUMERO:

Numero corrent. . . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . 0'15 »
» » pera
los no suscrits. . . 0'20 »

ALFRED BRAÑAS

CONEGUT es lo criteri que en lo camp catalanista ostenta Lo Teatro Regional y aixó fa que en la ocasió present tinguém de dir quatre paraulas respecte al foraster que ha vingut desde Galicia á pendre part en la poética festa dels *Jochs Florals*, pronunciant allí un discurs que ha sigut preconisat com á herencia de doctrina regionalista.

Lo nom d' Alfred Brañas, catedràtic de Economía política de la Universitat de Compostela, era desconegut á Catalunya, fins que en l' any 1891 la casa editora del Sr. D. R. Molinas, va publicar lo llibre *El Regionalismo*, escrit per lo referit Sr. Brañas.

La lectura de la esmentada obra dista molt de donar á coneixer que son autor hagi profundisat las teorías particularistas de las quals lo regionalisme deriva.

Aquell llibre, en sa part mes important, es un estudi históric de la Universitat de Galicia, y després d' aixó, en quant l' autor aboga pera 'l regionalisme polítich com á teoria de govern, desarrolla sa tésis d' un modo tant nebulós, que los seus passos son donats en fals, podentse únicament deduir que ha comprés la descentralisació administrativa.

Y quan en son llibre parla lo Sr. Brañas del regionalisme catalá, indica una ignorancia supina de la manera com en nostra terra ha nascut la escola particularista, desconeix las obras capdals en que lo catalanisme descansa, com son la *Memoria*

á D. Alfonso XII, *Lo Catalanisme* de V. Almirall y las publicacions del *Centre Catalá* y no més se fixa en algún nom de poeta y en los *Jochs Florals*, com á despertament literari; y en las manifestacions de *La Renaixensa* com á signo de despertament polítich.

Ab aquestos antecedents era pera nosaltres simpática la personalitat del Sr. Brañas, no mes que per la bona voluntat que tenia al abordar en Galicia la propagació de nostre modo de pensar, opinant que ell mateix avansaria en estudis y coneixements. Ha transcorregut temps, y la persona de que parlém, nombrada pera mantenedor dels *Jochs Florals* per la colla que en aquella corporació fa valer sa voluntat, lo catedràtic gallego ha vingut á Barcelona y lo seu nom es anat de boca en boca, com si 's degués á n' ell la salvació de la patria.

Convé donchs dir, y que 'ls catalanistas se fixin en que si bé, lo Sr. Brañas en lo seu discurs de mantenedor va més enllá que en son llibre *El Regionalismo*, la ressonancia de tal discurs y la importancia adquirida per son pronunciador, es deguda á un accident de lloch y á res mes. En la mateixa sala hem sentit vibrar més alta la nota patriótica y ha distat molt de produir l' esclat que s' atribueix al discurs del propagandista gallego.

Sabuda la divisió que existeix entre 'ls regionalistas catalans, divisió originada avuy per diversitat de principis polítichs (desde la celebració de la reunió de Manresa,) teniam desitj nosaltres de veurer el Sr. Brañas com se produia prop d' uns y altres á fi de poder formar judici exacte

del home, y afirmarnos ó desterrar un dupte que s' ens va ocrorrer ja cuan la publicació del llibre á que duyém feta referencia.

La ocasió de fer aquest experiment la ha ofert la circumstancia de que després de haver sentit lo seu discurs del *Jochs Florals*, y sa conferencia del Palau de Ciències, lo *Centre Catalá* organísava una vetllada polítich-literaria, hont podria apendrer nostre hoste infinitas cosas que com á regionalista ignora, per no haver probat lo contrari fins al acte present.

Lo dia 13 del actual á las nou del vespre, no varem fer falta á un acte que judicavam de important, puig que no 's convidava únicament al Sr. Brañas á que parlés, sino que s' el convidava á escoltar primer y á parlar luego.

La bona disposició del *Centre Catalá* en vers lo foraster, va resultar en va. En lo local del Centro van aguardar inútilment fins á dos cuarts de dotze y tal home no va compareixer, suspenentse en consecuencia la vetllada d' honor que la societat l' hi dedicava en mérits del incident que son discurs de *Jochs Florals* va promoure. Tal falta de formalitat y la poca aprensió en no cumplir la paraula empenyada ab una societat com lo *Centre Catalá* y ab lo públich que assistí al acte, ¿á quina causa es deguda?

En concret no podém precisarla, pero la resposta que abrigavam respecte á la propaganda política del Sr. Brañas, s' ha robustit mercés á sa conducta incorrecta y tenim dret á creure com demostrarian si la índole de nostre periódich fos mes apropósit, que las predicacions de dit senyor, s' ajustan molt y molt á la doctrina que sustentan los actuals defensors del carlisme.

¿Qué tindria d' estrany que lo Sr. Brañas fos carlista, ab ó sense don Carlos?

No fora pas aquesta la primera vegada en que las sirenas dels partits extréms ab sos cants enganyosos han adormit los poch avisats del camp nostre.

J. S.

ULTIMA HORA D' UN CONDEMPNAT Á MORT.—Quadro dramátich en vers original de D. Ignasi Trullàs, estrenat en lo «Cassino Andresense» la nit del 13 de Maig 1893.

La obra que 'ns ocupa te un argument sumament interessant y de sensació, esmaltada de imatjes y pensaments de primera magnitut que 'l seu intérprete, lo estudiós y molt aplaudit aficionat D. Andreu Sirvent sabé fe ressaltar d' una manera admirable, per lo que 'l públich lo colmá d' aplausos, veyentse precisat á sortir al palcò escénich junt ab l' autor repetidas vegadas pera acallar l' entusiasme del auditori.

J.

FILLA Y MARE.—Drama en tres actes y en vers, original de D. Joan Ribas. Estrenat en la nit del 13 en lo teatro del «Casino Provensalense» de Sant Martí de Provensals.

En vritat que no 's defraudaren nostras esperansas al confiar que l' estreno d' aquest drama seria un triomf per son jove autor. Las noticias que de l' obra teniam y los treballs del autor que han honrat varias vegadas las planas de nostre periódich, nos tenian predisposats en son favor, y molt més unit á la simpatia que son autòr inspira quan se coneix la historia de sa carrera literaria. Introduhit de petit en una fàbrica y no tenint altre medi per guanyarse la vida, á la edat de setze anys una parálisis crónica lo deixá impossibilitat. En tal época sols sabia escriure lo suficient pera posar son nom, y avuy, després de vuyt anys, durant los quals sa afició á las lletres li ha servit de lenitiu á la malaltia que sofreix, pot presentar sens temor sos treballs al costat de reputadas firmas.

Lo drama que 'ns ocupa n' es una demostració si no fossin suficients las diferentas obras que ja té donadas al teatro. L' argument de *Filla y mare* es de gran forsa dramática; sols peca en nostre concepte de algo difuminat en lo primer acte. Té situacions interessants y l' acció no decau ni un sol instant. Los caràcters dels personatjes son ben sostinguts, especialment los de don Anselm y Angelina. Perjudica un tant la trama de l' obra l' abundancia de punts interessants que á la hora s' hi desenvolupan, destorbant la marxa principal de la mateixa.

La versificació, en la que sols com á defecte s' hi trová algun castellanisme, es fluida y fácil, notantse especialment aquesta condició en los endecassilabs per quin motiu á continuació ne copiém un fragment.

Lo desempenyo siguió merescudament aplaudit, per l' acert que obtingué baix la direcció del senyor Sangenis, secundantlo dignament los Srs. A. y J. Elias y bé los Srs. Nualart, Alvarez, Laborda y Benguerel.

Aixís mateix son mereixedoras d' elogi la senyora Oliva qu' estigué molt segura en son paper y la nena Verdier que cumplí discretament.

No podém dir altre tant de la Sra. Abella qu' estigué desgraciadíssima en son comés.

L' autor fou aplaudit repetidas vegadas y demanat ab insistencia á la escena, ahont no pogué presentarse per lo motiu més amunt exposat.

X.

ACTE SEGON

ESCENA VI

ANSELM. Ah! l' honra tu m' has dit! Dins la meva honra, com si d' ella 'n tingués sombra ni rastre!
 ¿Quants anys fá que pel mon errant caminó y no hi trovat ni l' honra ni la calma!
 ¿Que hi fá que volgués Deu, quan en mi queya d' un robo vergonyós l' infamant taca, que apareixqués la suma y un anónim que la meva ignocencia vindicava?
 Qué hi fá? ¿Si com vaixell faltat de vela, destrossat lo tinó, sens nort ni ancora, navego sobre l' mar de las desdixas, sens pogué arribá al port de la bonansa!

Veig las constelacions voltant lo globo
é impassibles per mi restan calladas;
m' indica 'l millor rumbo
per trová y per convence' eixa vil mare!
Si, vil mare, ho has dit, es nom per ella,
mes, així y tot, filla es de mas entranyas;
es la carn de ma carn, sanch de mas venas,
l' únich consol que al mon per mi 'm quedava.
Dom, puig aquesta noya, filla vostra;
entregánela, Lluís, que tinc' confiansa
que 'l que no fa 'l carinyo d' una filla
ha d' alçar l' ardent amor de mare.
Dómela per favor jo t' ho suplico,
la desesperació 'l meu cor exalta;
dom aquest àngel pur per redimir-la
ó una afilada daga per matarla.

LLUIS. Ah! Don Anselm... no puch, no puch, seria
afegí un' altra víctima, y es vana
diligencia la seva, ja per sempre
olvidila y aquí vinga ab nosaltres,
que si una filla pert, uns fills li quedau,
puig que tots l' estimém igual qu' un pare.

ANSELM. No 'm robis l' esperansa de la prova,
que res m' importa pèrdrem ni salvarme...
LLUIS. Donchs calmis un moment, que tinc' indicis
de que una gran borrasca 'ns amenassa
y jav si fos cert! la proba podrà ferse
y aixís nos pèrdrem tots d' una vegada.

(Lluís se 'n va pel fondo.)

ANSELM. Oh, si que 'ns pèrdrem tots; ah! que jo espero
á tot preu de la nena apoderarme,
y després que la sort dicti y disposi,
¡mal que s' enfonsi 'l mon en mars de lava!

(Se 'n va pel fondo.)

JOAN RIBAS.

GUADAGNY

(TRADUCCIÓ DEL FRANCÉS)

S' ha de confessar que 'l mortal que conta ab una
bona veu, es un sér més ditxós qu' aquell que pos-
seheix las més altas facultats de inteligencia. Lo
poeta ó 'l literat, per exemple, es un pária en nostra
moderna societat: ab prou feynas si pot mantenirse;
se li mideix lo seu guany ab la més gran parsimonia;
quan se li pagan los seus versos, es á tant per rat-
lla, no á tant la idea; quan se li representa una obra
se 'l remunera menos que á alguns dels seus intér-
pretes, y quan publica un volúm, l' editor es qui s'
embutxaca 'l benefici.

Lo cantant no sofreix aquestas desilusions. La
seva veu, lo seu capital, li dispensa tot; pot ser mal
educat, estúpit, descuydat, lletj, ¿qué importa? Ell
canta y se 'l paga, y se 'l paga molt llargament. No
hi ha més que recorre las fullas de sous de l' Opera,
pera veure que resulta més ventatjós ser tenor ó ba-
rítón que ministre.

En va busco la rahó de tal favor y no la trovo. A
mí 'm sembla, sense proposarme disminuhir son va-
lor real, qu' un cantant es sempre massa ben pagat
per lo que dona, donchs lo qu' ell produheix es efí-
mer, es una satisfacció d' un minut, de la que no 'n
queda més que un débil recort impalpable que ni me-
nos pot anotar-se y que passa á la posteritat sols á l'
estat de tradició.

Se pot comparar la veu d' un cantant á la hermo-
sura de las donas, encare que tenim la pintura pera
fixar la bellessa d' aquestas, lo qual nos permet una

apreciació póstuma dels seus atractius; però men-
tres que 'l fonógrafo no haurá fixat idénticament la
veu dels tenors, es segur que no deixarán absoluta-
ment res darrera d' ells.

No obstant y aixó, no hi ha res qu' iguali las sevas
pretensions; son realment los reys del día. Vritat es
que s' está en camí de suprimir als altres que gober-
nan y no cantan.

En lo sigle passat los cantants gosavan de la ma-
teixa boga y 'ls seus honoraris eran també conside-
rables relativament. Guadagny, de qui vull parlar,
era un tenorino de fábrica romana, que obtingué á
Lóndres y á la cort del duch de Parma un immens
succés. Era un jove guapo, de una memoria prodigi-
osa y d' una clara inteligencia. Tots quants s' ocu-
pavan de música en aquella época no 's cansavan de
ponderar las dots de comediant, de declamador y de
cantant. Per ell Gluck compongué *Orfeo* y l' ilustre
músich declarava que may haguera pogut donar ab
un intérprete millor. A Lóndrés, Guadagny feya las
delicias de la alta societat; ab lo seu talent arrivá á
parlar inglés tan correctament, que quan torná á
Italia, los inglesos que trobava s'obstinavan de totas
passadas á pèndrel per un dels seus compatriotas.

Al costat d' aquestas facultats, tenia Guadagny
defectes enormes. Era orgullós en extrém; gurmant
en demasia y afectava un luxu tal que 'ls grans se-
nyors d' allavoras s' en veyan humillats. Lo duch de
Parma resolgué ferirlo á la vegada en son orgull,
en sa gola y en sa insolencia.

Veusaquí lo que doná lloch á aquest cástich ori-
ginal.

Lo duch havia donat acullida en la seva cort á dos
senyors francesos, y, volguent agasatjarlos, reno-
vá la contracta que tenia feta ab Guadagny pera que
travallés en son teatro. Guadagny deixá fer; pero
de cop, pretestant una malaltia, s' abandoná del tot;
la seva veu fins allavors tan pura, 's torná cridanera
y desafinada; sos ademans tant correctes, desapare-
gueren; y sa declamació fatigava l' auditori. Gran
fou lo disgust del duch qu' havia fet l' elogi antici-
pat de son famós tenor. Cridá á Guadagny. Aquest
s'excusá de una manera evasiva; tenia, segons deya,
un mal á la gorja que paralisava totas las sevas fa-
cultats.

Lo duch feu semblant de creure tal pretest; li doná
un descans de sis días, y li enviá lo seu metje. Al
cap dels sis días, Guadagny no cantá pas millor. La
causa no era altra que la de no volguer cantar de-
vant d' aquells senyors francesos qu' havian brome-
jat sobre sa vanitat y son faust ridícul. En son orgull,
s' havia jurat no cantar en tant qu' ells serían á Par-
ma, no volguent que disfrutessin dels seus talents.

Lo duch insistí de nou; llavors lo tenor declará
que 'l fret que 's deixava sentir á la escena, li feya
pèrdre la veu y que no podría cantar fins á tant que
s' hauria posat remey á aquell estat de cosas.

—Está bé, digné 'l duch; modificaré la disposició
de nostre teatro. En tant dono demá un concert en
mos salons, ahont no existeix tal inconvenient, y us
agrahiré que hi prenguéu part.

Guadagny no insistí, pero l' endemá, havent sa-
pigut que 'ls dos francesos hi assistirían, s' en aná á
cassar y no comparegué.

Gran cólera del duch que 'l cridá de nou. Guadagny, qual insolencia havía aumentat devant la insistència del duch, s' excusá alegant que no havía pogut negarse á aquella partida de cassa y que no havía pogut entrar al vespre á la ciutat perque arrivá quan ja las portas eran tancadas. Devant de tal desobediencia, lo duch no titubejá més; doná ordre de que tanquessin á Guadagny á la presó y que per tot aliment se li donés pá y aygua tant sols. Aquesta vegada l' orgullós tenor va ser vensut. Aquell régimen d' anacoreta l' exasperava. Ell, com á bon gurmant, estava acostumat á menjars excelents, á beure los vins millors, es clar; veures reduhit á aquella exigua racció, 'l desesperava. Als amichs qu' havían anat á veurel los deya qu' aquell régimen de vida l' extenuava y que de continuar aixís perdria la veu sense remissió. 'Ls suplicava qu' anessin á trovar al príncep y qu' intercedissin en favor seu.

Al cap d' alguns días, lo duch va fer semblant de cedir. Li enviá un dinar sumptuós y al mateix temps un oficial que li fes companyia.

Guadagny estava encantat. S' havia despertat la seva gola á la oloreta de las escullidás viandas que tenia al seu davant y ja 's disposava á ferlisi 'l degut honor, quan l' oficial, retenintlo, li digué que tenia orde de servirlo, pero que no podria dinar sino després d' haver cantat.

—Cantar! jo! ¿Pero cóm voleu que canti després del régimen debilitat que segueixo ja fa vuyt días?

—Aixó no es cosa meva,—respongué l' oficial;—jo per ma part vos confessaré que no soch gayre amant de la música; pero dech executar las ordres del príncep.

—Deixeume menjar avans, ja cantaré després. Aixís tindrè més veu.

—M' es impossible. No podréu menjar fins després d' haver cantat.

Guadagny 's veje obligat á obehir. Taral-lejá un trosset d' ária, y l' oficial li presentá un plat.

Lo tenor afamat se l' empassá de una bocada; quan volgué tastarne un altre, l' oficial, molt respectuosament li demaná un altre bossí de música.

—¿Pero si ja he cantat!

—Pel bou ab macarrons; pero no per la perdiu. ¡Vaja, un poch de valor! ¡Miréu quína bona cara fa!

Y Guadagny cantá per la perdiu, del mateix modo que cantá per las verduras, per la llebra y pels entremesos.

Quan arrivá als postres, l' oficial s' aixecá y tranyentse gravement lo relloj,...

—Senyor,—digué,—es hora de que 'us deixi; 'l méu deber me crida á una operació més important.

—Esperéu un moment, digué Guadagny; no m' abandonéu are que 'm trovo en bona disposició: cantaré tot lo que vulguéu; encare hem de tastar lo xampany, lo café, 'ls licors, los gelats...

—M' es impossible, senyor; la meva feyna no pot esperar-se.

—¿De veras? Y quína es aqueixa feyna tan urgent?

—Tinch de penjar á quatre malfactors qu' ha condemnat la justícia.

—¿Quatre malfactors? ¡De modo que vos sou!...

—Sí, senyor; jo soch l' executor de la alta justícia.

No havéu volgut cantar pel duch y havéu cantat pel butxí.

Dit aixó, saludá y sortí.

Guadagny va ser desterrat dels estats del príncep, y de son ofici de cantant, de sa veu maravellosa, de sos talents d' actor, ne queda sols..... aquesta anécdota.

LEMERCIER DE NEUVILLE.

DOLORAS

L' acaudalat don Pau te un germá pobre, tan pobre que fá llástima mirá; ¡y per que no 'l rebaixi! .. vist per sobre, nega per tot arréu que li es germá.

Pro viu amistansat ab una dona escarni del carinyo y del pudor, y per tot la presenta com á bona dihent qu' es sa germana... ¡Quin honor!

II

Si ell es infiel y ella aguanta sabentho tot certament, diu 'l mon ab greu accent: —¿Quina dona, es una santa!

Si ella no es fiel y ell se calla pel respecte que als fills déu, lo mon diu ab cruel rialla: —¿Vaya un ximple!.. ¡Que no hi veul!—

IGNASI IGLESIAS

CONCERTS DE EUTERPE

Dijous 11 del corrent, tingué lloch lo primer concert de la temporada. Aquesta comensá bé, ja que el públich omplí lo teatro per complert.

Del escullit programa totas las composicions foren molt aplaudidas, en especial la *Invocació á Euterpe*, de Clavé, *Lo Llobregat*, de Goula (pare), y *Tribut al Geni*, de Vilá Priu.

En la segona part s' estrená *Festa Gironina*, sardana corejada, de E. Avenia, bonica composició y que degué repetir-se á instancias del públich. Mereixé lo mateix honor lo coró descriptiu *Los Xiquets de Valls*, de Clavé. Acabá lo concert ab lo *Himne á Reus*, de Goula (pare), gran cantata á coro, orquesta y banda, qu' entussiasmá al auditori.

La execució de totas las composicions sigué esmerada y baix la direcció de Goula (fill.)

Se repartí com de costum lo periódich «Eco de Euterpe», destinat exclusivament als concurrents als concerts de la Societat.

En los d' aquest any s'ha introduhit una agradable millora, que consisteix en haver contractat la banda de la Casa de Caritat, que pendrá part en las composicions que ho precisi y tocará en lo pati durant los intermedis.

Pera dilluns próxim está anunciat lo segon concert.

T. GRANER.

Quint Concurs del periódich : Lo Teatro Regional

Composició guanyadora del premi.

LA MOSCA

¡No la mateu!

Amunt y avall de la iglesia
fa rato que 'ns passejém,
mentre esperém á la núvia
ab sos pares y parents.

Jo faig lo paper de nuvi
y estich bastant satisfet
perque trovo una xicota
qu' es molt maca y te diners.
¡Dimontre quina fíblada
m' han donat aquí 'l elatell!
¡Ja entench! Es aquella mosca
que 'm segueix desde 'l carrer.

Malehida mosca,
si 't puch agafar
ja pots despedirte
de torná á picar.

La parentela s' acobla
y la núvia 's treu lo guant,
y la mosca perfidiosa
me pica á damunt del nas.

Fora de mí, la má vento
per enxamparla picant,
y d' un vol se 'n va á la cara
de la que m' haig de casar.

Malehida mosca,
s' ha acabat la sort.
¡Si picas á n' ella
te daré la mort!

Execrant lo vil insecte
que s' ha burlat tant de mí,
aixeco la má fornida
pantejant y ab foll dalit.

Tan punt la má ha estat llensada,
ja hi vist, ab immens perill,
que 'n la flonja cara d' ella
s' hi han marcat los cinch meus díts.

La mosca ha sortit intacte;
la núvia cau sens sentits;
lo seu pare batxineja
y 'ls parents fugen de mí.

Malehida mosca,
veyas, sols per tú,
quin munt de desgracias
he arribat á dú.

Malehida mosca,
poch te pots pensar
que per ta perfidia
no 'm puga casar.

Al arribar dins de casa
m' ha saltat de goig lo cor,
perque he vist á la vil mosca
perseguintme donant vols.

He fet voltá la má ab rabia
per poguer fer sa presó,
y la moscota, distreta,
ha deixat posarse 'l jou.

Tant punt l' he tinguda presa,
ab goig he pensat sa mort,
quan un truch dat á la porta
m' ha tret de cavilacions.

Malehida mosca,
deixam aná á obrir,
que després matante
m' hi vull divertir.

Al tenir la porta oberta
un amich la má m' estreny,
y 'm dona l' enhorabona
pel fracàs del casament.

Diu que la núvia escullida
no es honrada ni te seny
y que li tapa mil faltas
l' envejat munt de diners.

Al sentir l' deixo á la mosca
y li dich:—Lo vol empren.
Viu, y ves seguint iglesias
per desfer mais casaments.

Del elatell se 'n va á la cara
picantme á cada minut,
De la cara á las orelas...

Ja 'm te fins al cap de munt.
¡Ah! per fi arriba la núvia
ab son deleytós perfum,
despedint bella aureola
que l' hi brolla de sos ulls.

Al acostarme aprop d' ella,
la mosca al orella 'm bruns
y 'm dona una altre fíblada
que 'm fa restar mitj confús.

Malehida mosca,
te prego, per Deu,
que fugis per sempre
d' aquí á vora meu.

Ja l' escolá ha encès los ciris
qu' han d' il·luminar l' altar
y 'l vicari per casarnes
ve dret á sermonejarns.

Tan punt retorna á la núvia
ab llixis l' escolanet
lo seu pare baladreja
que desfá lo casament.

Diu que no vol dá sa filla
á qui té arranchs de beneyt.
La parentela ho aproba
y 'l vicari se 'n fa creus.

Y jo espurnejant de rabia
he surtit cap al carrer,
dolgut que per una mosca
haje perdut núvia y bens.

Ta missió segueixi,
ves voltant espav,
qu' un serque aixís obri
no deu morir may.

J. PUIG CASSANYAS.

REUS.—Los días 28 y 29 del corrent venen destinats a un acte catalanista.

Ja sabrán que va a tenir lloc una Assamblen per tractar de la constitució Foral de Catalunya. Havent escullit a tal objecte nostra ciutat.

Las sessions se verificaran a la sala de judicis de la suprimida Audiencia.

En lo primer de dits dias l' «Associació Catalánista» obsequiará als senyors congressistas ab una vetllada en sos salons y jardins convenientment decorats al efecte.

Procurarém tenir al corrent als lectors de «Lo Teatro Regional» de com se vagin desarrollant los acontecimientos.

LL. S.

CERVERA.—Lo diumenge 7 del actual en lo teatro Principal la companyia que dirigeix lo primer actor Sr. Rebolá, posá en escena lo drama *La Banda de Bastardía*, distingintse notablement la nena Rossell de 7 anys de edat, filla de la actriu Sra. Pilar Villar de Rossell.

La concurrencia fou numerosa y aplaudi justament la interpretació de la obra.

A.

MANRESA.—En lo teatro de la Societat Lliga Regional, lo dia 11 del present, se posá en escena la bonica comedia *Las carbassas de Monroig*, que obtingué un acertat desempenyo degut a la Srta. Sala y als Srs. Plannell, Torras, Camprubi, Tinarru y Soler.

V. A.

VILANOVA Y GELTRÚ.—La segona funció donada per la secció d'aficionats del Cassino Artesá, fou, com la primera, molt ben interpretada. Se posá en escena lo drama *Mualla de ferro*, de don Joseph Got y Anguera, en la que 's distingiren los joves senyors Pascual, Joseph, Joan y Sadurni, que foren los més ap'audits; especialment lo primer y 'l tercer, ben secundats per los senyors Ortell (M.), Cort y Oriol. La part de Carolina estigué a cárrech de la discreta actriu donya Emilia Rius.

Seguidament se posá en escena la xistosa pessa de Vidal y Valenciano, (Gayetá) *Tal hi ca qui no s'ho creu*, en la que foren aplaudits los senyors Creus, Matheu, III, Arnabat y Folch.

Mereixen un coral aplauso los joves que forman dita secció per lo que s' esmeran en compláurer a la Societat; y una enérgica censura los socis de dit Cassino per l' indiferencia ab que miran los esforços de tant inteligents aficionats.

P. P. P.

ARENYS DE MAR.—La companyia de sarsuela que actua a Mataró, dissapte passat doná una representació en nostre teatro públich qual desempenyo satisfé a la nombrosa concurrencia.

Las obras de construcció del nou teatro del Ateneo adelantan rápidamente y que segons podem deduhir per lo fins are fet, será un teatro que reunirá una sala espaiosa y un escenari de grans proporcions.

L' eminent pintor escenógrafo Sr. Soler y Rovirosa, dirigirá la instalació y disposició del escenari, pintant ademés lo teló de boca. Per aixó felicitem a la Junta y als socis de dit Ateneo, y estém convensuts de que la obra será digne de la persona del Sr. Rovirosa y aquesta vila guardará una joia de tan distingit pintor.

J. V.

APROP DEL RHIN

DE HEINE

Lluny, molt lluny, dos que s' aymavan
varen fugir...

Y, perduts, pe 'l mon fent via,
varen morir.

Junt a sa tomba
un arbre 's veu
que ab son ramatge
tapa una creu.

En sas branquetes los aucells cantan
himnes d' amor;
movent las fullas, l' oreig suau deixa
dolsa remor...

Prop de la creu, sobre l' herba
del vert prat,
festejan dos que s' estiman
d' amagat...

Lo vent corre gemegant;
los aucells ploran plorant;
lo temps passa sospirant...

Y 'ls dos aymants contemplantse
restan tristos sens dir ré...

Y 'ls dos enamorats ploran
sense sapiguer perquè.

J. BARBANY

PRINCIPAL.—Continua actuant la companyia dels senyors Rossell y Arana.

Dimars s' estrená la comedia de D. Mariano Pina, *Un matrimonio civil*, qu' es un arreglo de *Les surprises du divorce*. Está fet ab mestria y abundancia de acudits graciosos.

La execució molt acertada, sobressortint la senyora Valverde.

ROMEA.—Setmana de beneficis. Dilluns tocá 'l torn al del Sr. Muxart, que 's vegé molt concorregut obtenint lo beneficiat molts aplausos en la extravagancia lírica *Il Rapto*.

Diumenge al vespre se doná la primera representació del drama *Sogra y nora*, que com era de preveure, agradá moltíssim.

NOVETATS.—Han continuat ab gran éxit los concerts de la Societat de Madrid, baix la direcció del Mtre. Bretón.

Dimars funció en honor del distingit autor senyor Riera y Bertran, a la que hi assistí regular concurrencia.

Pera ahir vespre estava anunciat l' estreno del drama *En pólvora* de D. Angel Guimerá. En lo próxim número publicarem la corresponent ressenya.

TÍVOLI.—*El siglo que viene*. ¿Vritat?

Si, senyors: pero adverteixen que per aquestas

festas s' anuncian las últimas representacions, lo qual vol dir que es qüestió d' aprofitar la ocasió de veure per poch preu, un espectacle vistós y espléndit.

ELDORADO. — Continua l' éxit de la célebre dansa serpentina, per Miss Ida Fuller. No es estrany ja que 'l fantástich espectacle 's mereix aixó y molt més.

Y espavilarse que n' hi ha per pochs dias.

CIRCO ESPAÑOL. — Lo rengló del melodrama es lo que priva en aquest teatro.

S' anuncia lo próxim estreno del drama en tres actes *Cap y cor* y del poema *La Nau*.

Per aquest vespre s' ha ficsat l' estreno del disbarat cómic en un acte, *Un petardo*, original de don Joseph Barbany.

CIRCO ECUESTRE — Abundancia de públich y d' aplausos. Verdaderament aixó es lo que 's mereix la companyia ab que ha comensat la temporada.

Y la empresa que 'n sab la prima, anuncia próxims debuts.

Aixís deu ferse, porque ja es sapigut alló de que, en la variació está 'l gust.

LABRUGUERA.

¿PER QUÉ?

¿Sabs perquè no somriu la primavera
ni forma bell conjunt?

Es tan sols perquè espera,
que dels dos nostres cors ne formè n un.

GERONI MARTÍ

Tots los senyors que vulguin *La dona y la baylerina*, enquadernada, poden continuar verificant lo cambi en nostra Administració: Cabras, 13, 2.ª, 1.ª, durant las horas de despatx. Entregant tots los folletins (en bon estat) y la quantitat de quinze céntims de pesseta rebrán al acte l' exemplar *La dona y la baylerina*, enquadernat.

Als que desitjint verificar lo cambi se 'ls agrahirá ho fassin ab la major promptitut possible.

Degut á la galanteria del autor del drama en un acte *Lo Deber*, D. Simon Alsina y Clós, continuarà fins á dissapte próxim l' obsequi á favor de nostres favoreixedors.

Durant aquets dias s' entregará l' exemplar del drama *Lo Deber*, en nostra Administració y en la imprenta del periódich: Muntaner, 10, baix la entrega d' un rat y la exhibició de las cubiertas del present número.

Pera demá diumenge está anunciada la inauguració de la temporada d' estiu en lo «Tívoli Vilanoví» per l' aplaudida companyia que dirigeix don Ricardo Simó, de la que forman part las celebradas actrius senyoras Ferré y Sala.

Comensan avuy á repartirse en lo folletí, las vuit primeras planas de la humorada inverossímil *Pintura fi de siglo*, arreglada á la escena catalana per los senyors A. Guasch Tombas y F. Dalmases Gil y que ab tan éxit ve representantse en lo Teatro Romea.

En la funció que dilluns se doná en lo Teatro Romea á benefici del Sr. Muxart y quin programa era format, de obras catalanas hi assistí 'l capitá general D. Arsénio Martínez Campos.

Lo simpátich actor del Teatro Novetats, senyor Oliva, dimars passat al retornar de Sabadell junt ab sos companys, de donar una representació de *El enemigo del pueblo*, va ser víctima d' un incident, lessionantse un dit al tancar la porta del carruatge en que anavan.

Desitjém son prompte restabliment.

Las Societats «Marina» y «Colonia Manchega», s' han fusionat, quedant constituidas baix lo nom de «Marina-Colonia Manchega».

Pera la celebració d' aquest acte está organisantse una funció extraordinaria.

En la mateixa funció en que s' estrená lo drama *Filla y Marc*, quina ressenya publiquem en lo lloch corresponent, s' hi doná una representació de la bonica joguina *L' ignocencia d' un ángel*, original del mateix autor. En son desempenyo hi prengueren part ab aplauso, la Srta. Oliva y los Srs. Grau, Gay, Rosanas y Elias (B).

També en aquesta funció la Societat Coral «La Lira Martinense», cantá baix la direcció del senyor Labarta, algunas composicion ab molt gust.

La societat «La Papallona», de Palamós, ha publicat lo Cartell de Convocatoria pera 'l certámen que 's celebrarà en aquella població lo dia 26 de Juny prop-vinent, ab motiu de la Festa Major.

Los premis á que poden optar composicions catalanas, son deu. Componen lo Jurat calificador los Srs. següents: D. Jascinto Torres y Reyató, Mestre en Gay Saber, President; D. Joseph Franquet y Serra, D. Ramon Bassegoda, D. Ramon Masifern, don Manuel Fernando Gil, D. Zoilo Nacente y D. Joseph Dalmau, Secretari.

Llibres rebuts:

Lo drama en tres actes *Lo baster de Santa Pau*, de D. Pere Reig y Fiol.

Y l' exemplar de la tercera edició de la popular pessa *Sebas al cap*, original de D. Joaquim Roig.

Gracias per l' atenció.

Premis en metàlich

Com ja deuen haver vist, en l'anunci de la primera plana, continuem fermes en nostre propòsit d'introduir tantas milloras com nos sia possible al objecte de recompensar merescudament lo creixent favor que 'l públich nos dispensa.

Y la millora que 'ns ha semblat més important es la de regalar diner, y per lo tant aném á establirla desde 'l número próxim.

¡Aixó es lo mon al revés! dirán los lectores.

Es á dir que á més de donar lo periódich al preu de deu céntims encara hi regalarán diners á sobre?

Una cosa per l'estil. Ja veurán.

¿No 'ls sembla que si á més d'entretenirse ab la lectura del periódich (que no es gens despreciable, 'ns atrevim á dirho) se 'ls proporciona la ocasió de poguer guanyar quantitats de una, duas, cinch, deu, vinticinch ó més pessetas, es á dir lo suficient pera pendre café, ferse un vestit, anar al teatro, al restaurant ó á Chicago á la salut de LO TEATRO REGIONAL, es una ganga que no deu deixar d'arreglarse?

Y dirán vostés. Bé, y com ho arreglan aixó?

D'un modo molt senzill.

En primer terme, comprin ab assiduitat LO TEATRO REGIONAL. Es condició precisa.

Per avuy sols els adelantém que la cosa consistirà especialment en endevinar Jochs d'ingeni, que cada un tindrà son corresponent nom de *Adivinació, Complements, Las lletres invisibles, Pensadas, Geroglífich d'acumulació etc. etc.*

N'hi haurán de tant fàcils que tot aquell que adquireixi LO TEATRO REGIONAL hi podrà pendre part.

La importancia de las quantitats que s'ofereixin com á premi serán relatives á la dificultat del tema proposat.

Y en fi, la cosa mateixa ja ho anirà ensenyant.

Ab aixó, prenguin paciència fins á la setmana que vé en que implantarém la millora que avuy sols hem posat en coneixement de nostres lectors.

XARADA

Es ma primera vocal,
part del globo ma segona,
ma tercera es anima;
Y veurás que mon to'at
es carrer de Barcelona.

MANUEL CAMPANYÁ.

ACENTÍGRAFO

Un pobre home que 's trojava
mort de gana y sense un ral,
veyentse en apuro tal
un farsell de tota blava
totul d'alt de un terrat.
La justícia va agafarlo
y al pobre't van condemnarlo
a estar vint mesos tancat.
Uia tre que molt rich es
y via sense gens d'apuros
estafa tre, ita mil duros
y..... ningú li va di res.

LEUCS VIOLA.

CONVERSA

—Hola, Pepet; ¿ahont vas?
—Ho'a, Jaume.
—¿Aquesta nit t'he passat á buscar y no hi eras.
—¿Aquesta nit? Ah, sí, es veritat; he anat al ball.
—¿Y has ballat?
—Sí; ab dugas conegudas tevas.
—Y ¿com se diuhen?
—Buscaho, noy; que ja ho havem dit.

LLAGOSTA.

GEROGLIFICH

I I
O
Castelar
O
O A

A. AMIGÓ.

Las soluciones en lo próxim número.

AVÍS

Queda establert lo regaló de costúm entre 'ls senyors que envihin las solucions.

Soluciones als Enigmas insertats en lo número 66.

ANAGRAMA I.—Tonta-Noiat.

II.—Carme-crema.

MUDANSA.—Praga-Fraga-Braga.

TRENCA-CAPS.—1. Or.-2. Fe.-3. Vi.-4. O.

INTRINGULIS.—Osor-Os'-Os-O.

GEROGLIFICH.—Entre dents passan los aliments.

Sols va presentarse un «plech» ab las solucions, y no guanyá 'l premi per no ser exactas.

Correspondencia

Un Sabel'ut, Ave'ino Nari, N. O. Incógnit, Andreu de la fira, Anton Gelida, A. Galt, Ramon Bais, Noy B. O. Ramon Fani, a vador Siset, Artur Camps, Joan Oriol, Joseph Test, Anton Gaspar, L. S. U. M. Castells, Tiana, Berna, Daop, Joseph Anseram, Y. A. A. Matias Rich, J. J. D. M. Sanalp y Punt, Lluís Viola y Vergés Josep Coll: Cintel Barrera y Cargo, R. M. intané, Eusebi Torres radós y Joan Alvanob: sentim no poguer guardar res de lo que 'ns han enviat.

Lleó Na', Ave'ino Tort, Juli Torres, Casamenut, Joseph Grau Llanes, Dr. Lessephe H., Joan Mari Codina, S. S. Sabert, Manuel Espunya, R. Alegre, M. Pallas y Punt, F. Elias setmesó, B. Rujaca y Lluís Guinart: anira alguna cosa.

Ramon Tunis, tindrà de retocarse molt.—Joseph Joan, veurém en altres travalls.—J. T. Malats, no polém complaer.—Marti Graells, es massa latim.—Un Escriptor, en ara que 's donan casos com lo seu, pero vosté ho fa molt malament.—N. Capsana lo que avia no te interès general.—F. Mario, anirà, l'altra ja la teim.—J. T. R., no 'ns acaba d'agradar.—J. Ferrer, a forna es p'ci e cyd-da.—J. Escachs y Vived, anir.—Sisqu'et da full, ta nba.—Enric Riera Ma'e'u, precisament a ulina no 'ns va be.—Salvador Bonavia, planxa.—J. Basqu'ets Punsat, anir retocat.—Joquin Font Martnez, a guna.—A. Clichó, veurém en altra cosa.—J. Comangla Fontalives, las guardarem.—Guillem Torres, anirà: pron que ni ben sem, fall i espa/en tots se dits.—Jaume Arrier, procurarem compaure.—J. C. Vi anova, gracias.—J. B. Blanes, igualment.—Constanti S., es molt insubstancial.—Pe. Pobet, ha h' dis sociu, hi fa la practica.—Romeu, un cantar.—J. Lombart, tindrà de ferse de noa.—Cinto, no va pron be.—Rosendo Col, tampoch.—Joan Pobet, no es possible se quir orde riguros.—N. Matasani, per lo mod est, p'aten tres lo que demana.—Joseph Escachs y Vived, admes.—Sabateret del Poble Sech, algun.

BARCELONA.—Imp. Muntaner, 40.